

ELEKTRIPAIGALDISE AUDITIT TEOSTAVATE INSEKTEERIMISASUTUSTE HINDAMISE JA AKREDITEERIMISULATUSTE KIRJELDAMISE JUHIS

INSTRUCTION ON ASSESSMENT AND DESCRIPTION OF ACCREDITATION SCOPES
OF ELECTRICAL INSTALLATIONS' INSPECTION BODIES

EAK VJ-07-02

Eire Endrekson

EAK juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Detsember 2025

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS.....	3
2	AKREDITEERIMISKRITEERIUMID	3
3	ÜLDNÕUDED ELEKTRIPAIGALDISE AUDITI TEGIJALE JA ISIKU KOMPETENTSUSELE	3
4	HINDAMISULATUSE MÄÄRATLEMINE	3
5	HINDAMISE JA VAATLUSTE KAVANDAMINE	4
6	AKREDITEERIMISULATUSE VORMISTAMINE	4

1 Sissejuhatus

- 1.1 Käesoleva dokumendi eesmärgiks on esitada täpsustavad juhised elektripaigaldiste auditit teostavate inspekteerimisasutuste akrediteerimishindamise läbiviimiseks juhendi EAK J-02 kohaselt.
- 1.2 Dokumendi järgimine on kohustuslik EAK personalile, ja elektripaigaldiste auditit teostavate inspekteerimisasutuste hindamist läbiviivatele hindamisrühma liikmetele.

2 Akrediteerimiskriteeriumid

- 2.1 EAK kehtestatud akrediteerimiskriteeriumid inspekteerimisasutustele (sh elektripaigaldiste auditeerimisega tegelevatele asutustele) on esitatud dokumendis EAK J-01.

3 Üldnõuded elektripaigaldise auditit tegijale ja isiku kompetentsusele

- 3.1 Vastavalt Seadme ohutuse Seaduse § 8 lg 4 peab elektripaigaldise auditit tegija (juriidiline isik) olema akrediteeritud inspekteerimisasutusena standardi EVS-EN ISO/IEC 17020 nõuete alusel.
- 3.2 Nõuded elektripaigaldise auditit teostava isiku kompetentsusele on toodud Majandus- ja taristuministri 09.07.2015 määruses nr 88 „Seadme vahetu kasutaja, kasutamise järelevaataja, seadmetööd ja auditit tegeva isiku kompetentsusele ja selle tõendamisele ning sertifitseerimisskeemile esitatavad nõuded“. Täiendavad selgitused kompetentsusnõuete osas on toodud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (edaspidi TTJA) poolt välja antud juhendis „Elektripaigaldiste auditit juhendmaterjal“ (edaspidi juhend).

4 Hindamisulatus määratlemine

- 4.1 Lähtuvalt EAK J-02 p. 2.1.2.4 tuleb elektripaigaldiste auditite tegija akrediteerimisel määratleda, hinnata ja formuleerida asutuse tegevusulatus, võttes aluseks TTJA juhendi p. 2.3 toodud detailsema piiratluse objektigruppide kohta.
 - 4.1.1 Juhendis on eristatud 5 objektigruppi, millele lisandub elektripaigaldise elektromagnetilise ühilduvuse hindamine:
 - II ja III liigi kuni 1000 V nimipingega elektripaigaldised
 - II liigi üle 1 kV kuni 45 kV nimipingega elektripaigaldised (erisus - II liigi üle 1 kV kuni 45 kV nimipingega elektripaigaldised, välja arvatud elektrienergia tootja paigaldised)
 - II liigi üle 45 kV nimipingega elektripaigaldised
 - I liigi plahvatusohu tsooni ja suurõnne-tusohuga objekti elektripaigaldised
 - I liigi ravipaikade elektripaigaldised
 - Elektromagnetiline ühilduvus
 - 4.1.2 Juhendi järgi võib inspekteerimisasutuse tegevusulatus hõlmata mitut inspekteerimistüüpi, nii kasutuselevõttule eelnevat kui ka korralist ja erakorralist auditit.

5 Hindamise ja vaatluste kavandamine

- 5.1 Asutuse akrediteerimisulatus hindamise kavandamisel tuleb arvestada EAK J-02 punktis 2.3 toodud põhimõtetega.
- 5.2 Hindamine toimub kahes üksteist täiendavas etapis: 1) asutuse tegevuse kohapealne hindamine ja 2) asutuse audiitori(te) poolt teostatava auditeerimise praktiline hindamine objekti asukohas.
- 5.2.1 Kohapealsel hindamisel tuleb veenduda, et asutuse personalile määratud kompetentsnõuded kvalifikatsiooni, koolituse, kogemuste ja teadmiste taseme kontrolli osas on muu hulgas kooskõlas selle juhendi p.3.2 viidatud nõuetega.
- 5.2.1.1 Lisaks tuleb veenduda, et inspekteerimisasutusel on olemas või tagatud ligipääs kõikidele akrediteerimisulatusse kuuluvate objektigrupi olulisematele standarditele, juhenditele ja eeskirjadele, mille nimekiri objektigruppide kaupa on toodud TTJA juhendi p. 27. Nimekirja ohjab TTJA ning seda täiendatakse regulaarselt. Kõik konkreetse objektigrupiga ja inspekteerimisega seotud standardid peavad olema asutuse inspekteerimismetoodikas viidatud või sellega üheselt seotud. Iga objektigrupi auditit läbiviiv audiitor peab olema võimeline kasutama vastava objektigrupi nii kehtivaid tehnilisi normatiive kui ka selliseid, mis kehtisid paigaldise ehitamise ajal. EAK hindamisrühma liikmed peavad jälgima asjakohaseid TTJA juhendi ja selle nimekirjas olevate standardite muudatusi/täiendusi hindamiste ettevalmistamise käigus.
- 5.2.2 Praktilise tegevuse vaatluste kavandamisel tuleb arvestada nõudega, et asutuse tegevuse esmahindamise ja akrediteerimisulatus laienduse puhul viiakse läbi vähemalt üks vaatlus iga objektigrupi osas, mis sisaldub kliendi taotluses.
- 5.2.2.1 Järelevalvehindamistel viiakse vaatlusi läbi vastavalt akrediteerimistsükli kohta koostatud plaanile, mis näeb ette, et vähemalt üks kord vaadeldakse iga akrediteerimisulatusse kuuluva objektigrupi inspekteerimist. Praktikas esindavad objektid sageli mitut gruppi (*näiteks üks objekt on nii madalpinge- kui ka kõrgepingepaigaldis < 45 kV*), mis on võimalik katta ühe vaatlusega. Mitut objektigrupi hõlmava ulatuse puhul tuleb arvestada assessori töökoormuse suurenemisega.

6 Akrediteerimisulatus vormistamine

- 6.1 Akrediteerimisulatus kirjeldamisel akrediteerimistunnistuse lisas (vt EAK J-02 p. 3.3.1) tuleb arvestada järgmist:
- 6.1.1 peab olema näidatud inspekteerimise tüüp – kasutuselevõtule eelnev audit, korraline audit, erakorraline audit;
- 6.1.2 peab täpselt nimetama objektigrupid (liigid), mille osas on asutus akrediteeringut taotlenud ja mille osas on kompetents EAK-le tõendatud;
- 6.1.3 viide asjakohasele seadusandlusele;
- 6.1.4 viide inspekteerimisprotseduurile millega on seostatud (nt viidatud) kõik konkreetse auditiga seotud normdokumendid (standardid);
- 6.1.5 peab olema välja toodud inspekteerimisasutuse sõltumatuse tüüp (A, B või C).

6.2 Soovitavalt tuleks juhinduda järgnevast näitest:

6.2.1 Akrediteerimisulatus elektripaigaldiste auditil on:
Accreditation scope for audit of electrical installations:

Jrk nr No.	Liik Range	Tüüp Type	Normdokument Normative Document	Inspekteerimisprotseduur Inspection procedure
1	II ja III liigi kuni 1000 V nimipingega elektripaigaldised <i>electrical installations with nominal voltage up to 1000 V of II and III class</i>	kasutuselevõtule eelnev, korraline ja erakorraline <i>pre-use, regular and extra-ordinary</i>	Seadme ohutuse seadus. § 8 Audit § 9 Audit kohustusega seadmed ja auditile esitatavad nõuded <i>Equipment Safety Act.</i> § 8 Audit § 9 Equipment subject to audit and audit requirements <i>Majandus- ja taristuministri 03.07.2015 määrus nr. 86 "Audit kohustusega elektripaigaldised ning nõuded elektripaigaldise auditile ja audit tulemuste esitamisele".</i> <i>Regulation of the Minister of Economic Affairs and Communications No. 86 of 03.07.2015.</i>	IJ07-2017
2	II liigi üle 1 kV kuni 45 kV nimipingega elektripaigaldised <i>electrical installations of class II with nominal voltage exceeding 1 kV up to 45 kV</i>			
2a, erisus	II liigi üle 1 kV kuni 45 kV nimipin-gega elektripaigaldised, välja arvatud elektrienergia tootja paigaldised <i>electrical installations of class II with nominal voltage exceeding 1 kV up to 45 kV, except installations for production of electricity</i>			
3	II liigi üle 45 kV nimipingega elektri-paigaldised <i>electrical installations of class II with nominal voltage exceeding 45 kV</i>			
4	I liigi plahvatusohu tsooni ja suurõnne-tusohuga objekti elektripaigaldised <i>electrical installations of class I used in explosive environment and sites liable to be affected by major accidents</i>			
5	I liigi ravipaikade elektripaigaldised <i>electrical installations of class I used in medical locations</i>			
6	Elektromagnetiline ühilduvus <i>Electromagnetic compatibility (EMC)</i>			

6.2.2 Juhul kui akrediteerimisulatus tabeli piires on kattuvus, võib kattuva informatsiooni välja tuua tabeli päises:

Akrediteerimisulatus elektripaigaldiste kasutuselevõtule eelneval, korralisel ja erakorralisel Seadme ohutuse seaduse § 8 ja 9 alusel kehtestatud Majandus- ja taristuministri

03.07.2015 määruse nr 86 ning inspekteerimisprotseduur IJ07-2017 järgi sooritataval auditil on:

Accreditation scope for pre-use, regular and extraordinary audit of electrical installations performed based on Equipment Safety Act §8 and §9 and the inspection procedure IJ07-2017 is:

Jrk nr No.	Liik Range
1	II ja III liigi kuni 1000 V nimipingega elektripaigaldised <i>electrical installations with nominal voltage up to 1000 V of II and III class</i>
2	II liigi üle 1 kV kuni 45 kV nimipingega elektripaigaldised <i>electrical installations of class II with nominal voltage exceeding 1 kV up to 45 kV</i>
2a, erisus	II liigi üle 1 kV kuni 45 kV nimipingega elektripaigaldised, välja arvatud elektrienergia tootja paigaldised <i>electrical installations of class II with nominal voltage exceeding 1 kV up to 45 kV, except installations for production of electricity</i>
3	II liigi üle 45 kV nimipingega elektri-paigaldised <i>electrical installations of class II with nominal voltage exceeding 45 kV</i>
4	I liigi plahvatusohu tsooni ja suurõnnetusohuga objekti elektripaigaldised <i>electrical installations of class I used in explosive environment and sites liable to be affected by major accidents</i>
5	I liigi ravipaikade elektripaigaldised <i>electrical installations of class I used in medical locations</i>
6	Elektromagnetiline ühilduvus <i>Electromagnetic compatibility (EMC)</i>